

BIULETYN ZG PTF

1/2017

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy,

Biuletyn Zarządu Głównego PTF pojawiał się w tej kadencji nieregularnie, niemniej postanowiliśmy opublikować jego jeszcze jedno, pierwsze w mijającym już 2017 roku, wydanie by podsumować ostatni rok naszej kadencji.

Wybory nowych władz PTF

Najważniejszym statutowym przedsięwzięciem Towarzystwa w 2017 roku były wybory nowych władz. Wybieraliśmy Prezesa, Sekretarza Generalnego, Skarbnika, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz sądu koleżeńskiego PTF. W czerwcu i lipcu miały miejsce dwie tury wyborów, przy czym druga tura wyborów do ZG musiała zostać powtórzona ze względu na przeoczenie jednego prawidłowo złożonego zgłoszenia. Ponieważ po dwóch turach wyborów wciąż nieobsadzona pozostawała funkcja Skarbnika oraz jedno miejsce w Sądzie Koleżeńskim, niezbędne było zorganizowanie w październiku wyborów uzupełniających. W wyniku całej procedury zostały wyłonione następujące władze PTF na kadencję 2018-2021:

Prezes PTF:

Leszek Sirko (Oddział Warszawski)

Sekretarz Generalny PTF:

Bogdan Kowalski (Oddział Warszawski)

Skarbnik PTF:

Jan Grabski (Oddział Warszawski)

Członkowie Zarządu Głównego PTF:

Katarzyna Chałasińska-Macukow (Oddział Warszawski)

Dariusz Grech (Oddział Wrocławski)

Bohdan Grządkowski (Oddział Warszawski)

Zbigniew Kąkol (Oddział Krakowski)

Stanisław Kistryn (Oddział Krakowski)

Miroslaw Łoś (Oddział Warszawski)

Maciej Maśka (Oddział Katowicki)

Beata Agnieszka Pietrewicz (Oddział Bydgoski)

Józef Spałek (Oddział Krakowski)
Aneta Szczygielska (Oddział Katowicki)
Andrzej Ślebarski (Oddział Katowicki)
Zbigniew Trybuła (Oddział Poznański)

Główna Komisja Rewizyjna PTF:

Krzysztof Malarz (Oddział Krakowski)
Natalia Targosz-Ślęczka (Oddział Szczeciński)
Ewa Kurek (Oddział Warszawski)
Włodzimierz Salejda (Oddział Wrocławski)
Jerzy Wystocki (Oddział Częstochowski)

Sąd Koleżeński PTF:

Zofia Drzazga (Oddział Katowicki)
Marek Gluza (Oddział Katowicki)
Wiesław Andrzej Kamiński (Oddział Lubelski)
Antoni Paja (Oddział Krakowski)
Piotr Skurski (Oddział Łódzki)
Roman Świetlik (Oddział Poznański)
Małgorzata Wysocka-Kunisz (Oddział Kielecki)

Obchody Roku Mariana Smoluchowskiego

Po, niestety nieskutecznych, staraniach doprowadzenia do ogłoszenia przez Parlament RP roku 2017 Rokiem Marian Smoluchowskiego, Zarząd Główny PTF uchwałą z dnia 16 kwietnia 2016 ogłosił ten rok Rokiem Mariana Smoluchowskiego w Polskim Towarzystwie Fizycznym. Powołany już w grudniu 2015 16-osobowy Komitet Obchodów, na którego czele stanął prof. Wiesław Kamiński, przejął sterowanie tak zmodyfikowanego projektu a jego patronami zostali Marszałek Senatu RP oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Patronat medialny objęło czasopismo *Forum Akademickie*.

Ważne uroczystości, zorganizowane dzięki inicjatywie Senatora Kazimierza Wiatra, przy współpracy z PTF, miały miejsce w budynku Sejmu RP pod koniec czerwca 2017. Były to:

- Mini-symposium w setną rocznicę śmierci Mariana Smoluchowskiego z referatami prof. Bogdana Cichockiego i prof. Ewy Gudowskiej-Nowak, 30 czerwca 2017, oraz
- Wernisaż wystawy o Marianie Smoluchowskim, 28 czerwca 2017.

Senat RP, 28 czerwca 2017, jednomyślnie podjął uchwałę „W 100. rocznicę śmierci Mariana Smoluchowskiego - genialnego fizyka”.

Centralne uroczystości Roku Mariana Smoluchowskiego odbyły się w Krakowie w dniach 3-8 września 2017. Były to m.in.:

- Konferencja Historyczno-Naukowa w teatrze im. Juliusza Słowackiego (3.09.2017),

- Wspólne posiedzenie Komitetu Fizyki PAN, ZG PTF oraz Forum Dziekanów Wydziałów Fizyki i Dyrektorów Instytutów Fizyki, w auli AGH (4.09.2017),
- XXX Sympozjum Fizyki Statystycznej im. Mariana Smoluchowskiego na Uniwersytecie Jagiellońskim (4-8.09.2017),
- Ogólnopolski Konkurs na dzieło plastyczne „Ziarnista struktura materii. Od Demokryta do Smoluchowskiego” (1.12.2016-1.10.2017),
- Wystawa „Pod przewodnią gwiazdą nauki. W stulecie śmierci M. Smoluchowskiego” w Collegium Maius (1.09.2017-23.12.2017).
- Dzień Otwarty poświęcony Marianowi Smoluchowskiemu, Audytorium Maximum UJ, (7 września 2017).

W krakowskich obchodach uczestniczyli też członkowie rodziny Mariana Smoluchowskiego. Obchody Roku Mariana Smoluchowskiego uzupełniło wiele innych przedsięwzięć, także przygotowanych przez środowiska nie-fizyków jak np. Sesja Naukowa: "Marian Smoluchowski (1872-1917) - fizyk wobec wyzwań filozoficznych", która odbyła się 19 czerwca w budynku Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie a jej współorganizatorem była Katedra Filozofii Przyrody Wydziału Filozoficznego UPJPII.

Zakończenie Roku Mariana Smoluchowskiego będzie miało miejsce 14 grudnia na Wydziale FAIS UJ, w czasie Konwersatorium Krakowskiego PTF.

44. Zjazd Fizyków Polskich

We Wrocławiu w dniach 10-15 września 2017 roku w Centrum Kongresowym Politechniki Wrocławskiej odbył się 44. Zjazd Fizyków Polskich zorganizowany jest przez Oddział Wrocławski PTF oraz Politechnikę Wrocławską, Uniwersytet Wrocławski, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu.

W ramach tego najważniejszego i najszerzego spotkania polskich fizyków, wygłoszonych zostało trzydzieści wykładów plenarnych (z udziałem trzech laureatów Nagrody Nobla), odbyły się trzydzieści cztery sesje specjalistyczne obejmujące różne dziedziny fizyki (szczególnie te skupiające największe zainteresowanie badaczy i związane z ostatnimi największymi osiągnięciami), sesja plakatowa, sesja popularno-naukowa (dla szerokiej publiczności) oraz konferencja dydaktyczna. W trakcie Zjazdu nawiązano do Roku Mariana Smoluchowskiego, czego wyrazem było m.in. odsłonięcie na kampusie Politechniki Wrocławskiej, u zbiegu ulic Mariana Smoluchowskiego i Ignacego Łukasiewicza, popiersia Mariana Smoluchowskiego. Podczas Zjazdu odsłonięto też tablicę pamiątkową na MAX-Born Forum, domu, w którym urodził się ten wybitny fizyki i laureat Nagrody Nobla.

Uczestnicy Zjazdu mieli też okazję uczestniczyć w koncercie poświęconym muzyce J.S. Bacha, zorganizowanym w Narodowym Centrum Muzyki.

W powszechnej opinii uczestników, Zjazd był doskonale zorganizowany, jego poziom naukowy był bardzo wysoki a Organizatorom można pogratulować pełnego sukcesu!

W czasie Zjazdu odbyło się Zebranie Delegatów Polskiego Towarzystwa Fizycznego, podczas którego podsumowano poprzednie dwa lata działalności PTF, wprowadzono pewne zmiany

do Statutu Towarzystwa, zmodyfikowano Regulamin Sądu Koleżeńskiego PTF oraz zaplanowano kilka przyszłych ważnych przedsięwzięć, o których wspominamy poniżej.

Szczegółowe informacje na temat Zjazdu można znaleźć na stronie:

<http://44zfp.pwr.edu.pl/index.php>

Nagrane podczas Zjazdu wykłady plenarne można obejrzeć na kanale *youtube*:

<https://www.youtube.com/channel/UCgEbtFDOFuNdUNC0KNcHaIQ>

Nagrody PTF za rok 2017

Podczas Zjazdu Fizyków Polskich wręczone zostały nagrody i wyróżnienia, które Polskie Towarzystwo Fizyczne przyznało w 2017 r.:

1. **Medal Mariana Smoluchowskiego** został przyznany **prof. dr hab. Jerzemu Lukierskiemu (Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wrocławskiego)** za *wybitny wkład do opisu oddziaływań fundamentalnych i rozwoju fizyki matematycznej w Polsce*.
2. **Nagrodę Naukową PTF im. Wojciecha Rubinowicza** otrzymał **dr hab. Grzegorz Sęk (Wydział Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej)** za *Pionierskie badania własności optycznych i ekscytonowych nowych nanostruktur epitaksjalnych emitujących w zakresie bliskiej podczerwieni*.
3. **Nagrodę PTF za rozprawę doktorską** otrzymał **dr Radosław Chrapkiewicz (wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego)** za rozprawę pt. *„Generation and characterization of spatially structured few-photon states of light”*, wykonaną pod kierunkiem dr hab. Wojciecha Wasilewskiego.
4. **Dr inż. Bartosz Bursa (Wydział Fizyki Technicznej Politechniki Poznańskiej)** otrzymał Wyróżnienie za rozprawę pt.: *„Spektroskopowe i termodynamiczne badania chromoforów porfiryнопodobnych dla potencjalnych zastosowań w optoelektronice”*, wykonaną pod kierunkiem prof. dr hab. Danuty Wróbel.
5. **Nagrodę PTF za pracę magisterską im. Arkadiusza Piekary** otrzymał **mgr Kajetan Niewczas (Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wrocławskiego)** za pracę pt.: *„Impact of Correlated Nucleon Pairs on Neutrino-Nucleus Interactions”* (promotor prof. dr hab. Jan Sobczyk).
6. **Wyróżnienia za pracę magisterską** otrzymali:
  - o **mgr Jan Leśnicki (Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie)** za pracę pt.: *„Operacja spinowe w kropkach kwantowych”* (opiekun: prof. dr hab. inż. Bartłomiej Szafran) oraz
  - o **mgr Katarzyna Rusiecka (Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego)** pt.: *„Prompt-gamma emission in hadron therapy – medical and physical aspects”* (promotor dr Aleksandra Wrońska).
7. **Nagrodę PTF za Popularyzację Fizyki i medal im. Krzysztofa Ernsta** otrzymał **dr hab. Piotr Sułkowski (Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Warszawskiego)** za:
  - o - rozwinięcie i utrwalenie przedsięwzięcia popularyzatorskiego „Zapytaj fizyka” (<https://zapytajfizyka.fuw.edu.pl>), które osiągnęło wielowątkową skalę

- oddziaływania na wszystkie środowiska społeczne, najpierw w Warszawie, a później w całej Polsce poprzez media tradycyjne oraz internet,
- - inicjatywy profesjonalnie reklamujące inicjatywę wykładów „Zapytaj fizyka” w mediach tradycyjnych oraz internetowych a także w inny sposób (np. w środkach komunikacji miejskiej),
  - - osobisty udział w popularyzacji poprzez wygłaszanie wykładów, udział w audycjach telewizyjnych, radiowych i internetowych, przygotowanie artykułów popularnonaukowych a także za koordynację zespołu fizyków odpowiadających na setki nadchodzących pytań od zainteresowanej fizyką publiczności.
8. **Nagrodę PTF I stopnia im. Grzegorza Białkowskiego dla wyróżniających się nauczycieli i Medal im. Grzegorza Białkowskiego** otrzymała **dr Anna Kaczorowska (Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego)**, *za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania, w szczególności w zakresie działalności dydaktycznej i wychowawczej na rzecz młodzieży oraz kształcenia i doskonalenia nauczycieli.*
9. **Nagrodę PTF II stopnia dla wyróżniających się nauczycieli** otrzymał **mgr Piotr Kononowicz (nauczyciel fizyki pracujący w różnych szkołach lubelskich)**, *za zaangażowanie w pracę z uczniami zainteresowanymi fizyką.*
10. **Nagrodę PTF III stopnia dla wyróżniających się nauczycieli** otrzymał **mgr Andrzej Majewski (nauczyciel w Zespole szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku)** *za skuteczność i wysoki poziom nauczania w zakresie fizyki i informatyki oraz ich zastosowań w technologii.*
11. **Wyróżnienia** otrzymali:
- **mgr Dariusz Bossowski (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku)** *za wysoki poziom nauczania oraz zaangażowanie w pracę z uczniami zainteresowanymi*
  - **mgr Agnieszka Bójko (Zespół Szkół nr 17 im. Zawiszków Proporca „Victoria” i Społ. Gimnazjum nr 4)** *za różnorodne działania służące rozbudzeniu zainteresowań naukowych wśród uczniów.*

Serdeczne gratulacje dla wszystkich nagrodzonych i wyróżnionych!

Nagroda Mariana Smoluchowskiego - Emila Warburga

W 2017 roku została również przyznana wspólnie, przez Polskie i Niemieckie Towarzystwa Fizyczne, Nagroda Mariana Smoluchowskiego – Emila Warburga. Tegorocznym laureatem został **prof. Andrzej M. Oleś** z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Prof. Oleś został uhonorowany za wkład do teorii uporządkowań złożonych w materii skondensowanej, w szczególności uwzględniających orbitalne stopnie swobody oddziałujących elektronów. Nagroda została wręczona Laureatowi w marcu 2017 roku podczas dorocznego Zjazdu DPG w Münster. Serdecznie gratulujemy Panu Profesorowi!

Kolejny, 45. Zjazd Fizyków Polskich w Krakowie

Podczas Zebrania Delegatów, które odbywało się we Wrocławiu w czasie 44. ZFP, prof. Józef Spatek, Przewodniczący Oddziału Krakowskiego PTF, zgłosił chęć Oddziału Krakowskiego PTF zorganizowania w Krakowie kolejnego, 45. Zjazdu Fizyków Polskich w 2019 roku. Wraz z przypadającym wtedy 100-leciem AGH, byłaby to okazja do prezentacji dorobku krakowskiego środowiska fizyków, m.in. do zaprezentowania rozwijającego się NCPS SOLARIS oraz uczestnictwa w wielu innych wydarzeniach naukowych i kulturalnych. Delegaci przyjęli propozycję Oddziału Krakowskiego jednogłośnie.

Obchody stulecia PTF w 2020 roku

Również podczas zebrania Delegatów, prof. Andrzej Wysmołek zaproponował zorganizowanie w Warszawie w 2020 roku obchodów stulecia PTF. Przedsięwzięcie miałoby charakter trzydniowego Zjazdu Fizyków Polskich skoncentrowanego na aspektach rocznicowych, w pierwszym tygodniu po Wielkanocy, czyli w dniach 17-19.04.2020 r. Delegaci poparli tę inicjatywę jednogłośnie.

Zmiany w Redakcji „Postępów Fizyki”

Redakcja naszego kwartalnika „Postępy Fizyki” pracuje od wiosny 2016 roku pod nowym kierownictwem. Redaktorem Naczelnym jest dr hab. Krzysztof Turzyński a Sekretarzem Redakcji pani Joanna Szutta. Czasopismo jest obecnie redagowane w Warszawie. W ciągu tych niemal dwóch lat udało się w znacznym stopniu nadrobić zaległości w wydawaniu „Postępów Fizyki”. W końcu lata ukazał się zeszyt 1/2017, kolejny numer będzie poświęcony promieniotwórczości, a ostatni w tym roku – podwójny – prof. Marianowi Smoluchowskiemu. Wciąż pozostaje do usprawnienia kolportaż czasopisma. Strategicznym zadaniem Redakcji i Zarządu Głównego PTF jest przeniesienie, w istotnym stopniu, „Postępów Fizyki” do internetu.

Udział PTF w konsultacjach reformy systemu edukacji w Polsce

W końcu ubiegłego roku, w trakcie dyskusji nad reformą systemu edukacji w Polsce, Prezes PTF, w imieniu Towarzystwa, wystosowała listy do pana Mateusza Morawieckiego Wicepremiera i Ministra Rozwoju i Finansów oraz do pani Anny Zalewskiej Minister Edukacji Narodowej z postulatem zadbania o właściwy zakres i poziom nauczania fizyki w zmienionych szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. PTF uczestniczył też w merytorycznej dyskusji nad programami oraz podziałem godzin nauki fizyki na kolejnych szczeblach edukacji. Niezwykle aktywną rolę w tych działaniach odegrał Oddział Warszawski Towarzystwa kierowany przez prof. Andrzeja Wysmołka.

Szanowni Członkowie PTF, ze względu na bardzo bliski już koniec kadencji 2014-2017 serdecznie dziękujemy za Państwa aktywność i współpracę, nowym Władzom Towarzystwa życzymy skutecznej i satysfakcjonującej działalności a wszystkim Członkom PTF zdrowych i szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia oraz wielu sukcesów w Nowym Roku.

Zarząd Główny PTF kadencji 2014-2017